

Inhoud

Voorwoord	5
Leeswijzer	6
Hoofdstuk 1 Inleiding	25
Deel I Fundamentele elementen van het economisch recht	27
Hoofdstuk 1 De bronnen van het economisch recht	29
1 Wetgeving	29
1.1 Nationale wetgeving	29
1.2 Het internationale recht	30
1.2.1 Rechtsregels uitgevaardigd door supranationale politieke instellingen	30
1.2.2 Het traditionele internationaal recht	33
2 Rechtspraak	33
3 Gewoonte	33
4 Rechtsleer	34
Hoofdstuk 2 De ondernemingsrechtbank	35
1 Samenstelling	35
2 Bevoegdheden	36
3 Procedures	36
Hoofdstuk 3 Het bewijs in ondernemingszaken	39
1 Algemene regels	39
2 Bijzondere bewijsmiddelen	43
2.1 De boekhouding	43
2.1.1 Algemeen	43
2.1.2 Bewijskracht van de boekhouding	43
2.1.2.1 Geschillen tussen ondernemingen onderling	43
2.1.2.2 Geschillen van een niet-ondernemer tegen een ondernemer	43
2.1.3 Procedureel gebruik van de boekhouding	44
2.2 De factuur	44
2.2.1 Algemeen	44
2.2.2 Inhoud van de factuur	46
2.2.3 Bewijskracht van de factuur	46

Casussen	48
Deel II Ondernemingsrecht	49
Hoofdstuk 1 Vrijheid van ondernemen en algemene verplichtingen van de onderneming	51
1 De onderneming	51
2 De vrije en intellectuele beroepen	52
3 Het statuut van de ondernemer	53
3.1 De toegang tot ondernemingsactiviteiten	53
3.1.1 De vrijheid van ondernemen	53
3.1.2 De juridische bevoegdheid	54
3.1.2.1 Handelingsbekwaamheid	54
3.1.2.2 Onverenigbaarheden	54
3.1.2.3 Verbodsbepalingen	54
3.2 De formele verplichtingen van de onderneming	55
3.2.1 Inschrijven bij de Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO)	55
3.2.2 Openen van een zakelijke financiële rekening	58
3.2.3 Bekendmaken van het huwelijksovereenkomst	58
3.2.4 Een boekhouding voeren (art. III.82, § 1-III.95 WER)	58
3.2.5 Voldoen aan de vestigingswet	59
3.2.5.1 De vestigingswet en de bevoegdheden van de gewesten	59
3.2.5.2 De afschaffing van de vestigingswet voor gereguleerde beroepen in Vlaanderen	60
3.2.5.3 De vestigingswet in het Brussels Gewest en Wallonië	60
3.2.5.4 Hoe het bewijs van basiskennis bedrijfsbeheer aantonen in het Brussels en Waals Gewest?	61
3.2.6 Vergunningen en toelatingen aanvragen en specifieke regels	61
3.2.7 Een btw-nummer aanvragen	63
3.2.8 Aansluiten bij een sociaal verzekeringsfonds	63
3.2.9 Registreren in het UBO-register (Ultimate Beneficial Owner)	63
3.2.10 Afsluiten van verzekeringen	64
3.3 Enkele algemene verplichtingen van ondernemingen	64
3.4 De Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) of General Data Protection Regulation (GDPR)	65
3.4.1 Wettelijke basis	65
3.4.2 Wat is GDPR of AVG?	65
3.4.3 Een aantal belangrijke regels en rechten van de betrokkene	66
3.4.4 Op welke ondernemingen is GDPR van toepassing?	67
3.4.5 Wie houdt toezicht op GDPR?	67
3.4.6 De functionaris voor gegevensbescherming of Data Protection Officer (DPO) (art. 37-39 AVG)	68

3.4.7	Het verwerkingsregister (art. 30 AVG)	68
3.4.8	Wat als bedrijven niet in orde zijn, welke sancties kunnen zij krijgen?	68
	Hoofdstuk 2 Ondernemen en intellectuele eigendom	71
1	Situering	71
2	Wat verstaan we onder intellectuele eigendom?	71
3	Waarom zijn intellectuele eigendomsrechten belangrijk?	72
4	Hoe ontstaan de intellectuele eigendomsrechten en wat wordt beschermd?	73
4.1	Hoe ontstaan intellectuele eigendomsrechten?	73
4.1.1	Automatisch zonder registratie	73
4.1.2	Na registratie	73
4.2	Registreren	74
5	Inbreuken op intellectuele eigendomsrechten	74
6	Registraties opzoeken	75
7	Ideescan – intellectuele rechten bij het BOIP	75
	Hoofdstuk 3 De handelszaak	77
1	Het begrip	77
2	Het huurcontract	77
2.1	Situering	77
2.2	Het huurcontract op basis van de handelshuurwet van 30 april 1951	78
2.2.1	Toepassingsgebied (art. 1 en 2)	78
2.2.2	Duurtijd en opzegging (art. 3-5)	78
2.2.3	Huurprijs en herziening (art. 6)	79
2.2.4	Verbouwingswerken (art. 7-9)	80
2.2.5	Overdracht van huur (art. 10 e.v.)	80
2.2.6	Huurhernieuwing (art. 13-24)	81
2.3	Het kortetermijnhandelshuurcontract in Vlaanderen (Decreet van 17 juni 2016)	81
2.3.1	Toepassingsgebied (art. 2)	81
2.3.2	Duurtijd en beëindiging (art. 3-7)	82
2.3.3	Huurprijs (art. 8)	82
2.3.4	Verbouwingen (art. 9-12)	83
2.3.5	Overdracht van huur en onderverhuring (art. 13)	83
2.3.6	Vervreemding van het verhuurde goed (art. 14)	83
2.4	Het kortetermijnhandelshuurcontract in het Brussels Gewest en in Wallonië	83
2.4.1	Het Waalse decreet	83
2.4.2	De Brusselse ordonnantie	84
3	Verkoop van een handelszaak	84

4	De inpandgeving van een handelszaak	85
5	Elektronisch contracteren voor onroerend goed	87
6	Casussen	87
1	Inleiding	91
1.1	Definitie en situering	91
1.2	Toepasselijke bepalingen	91

Hoofdstuk 4 Overeenkomsten met handelstussenpersonen 91

2	De overeenkomst van handelsagentuur	92
2.1	Definitie en situering	92
2.2	Toepasselijke bepalingen	92
2.2.1	Toepassingsgebied en kenmerken	92
2.2.1.1	Geen gezagsrelatie	92
2.2.1.2	Permanente band	92
2.2.1.3	Tegen vergoeding	93
2.2.1.4	Handelen in naam en voor rekening van	93
2.2.1.5	Bemiddelen	93
2.2.2	Vergoeding van de handelsagent	93
2.2.2.1	Aard	93
2.2.2.2	Contractuele vrijheid (art. X.13 §1-2 WER)	93
2.2.2.3	Ontstaan	94
2.2.2.4	Opeisbaarheid	94
2.2.3	Duur en einde van de overeenkomst	94
2.2.3.1	Bepaalde duur/onbepaalde duur (art. X.24 WER)	94
2.2.3.2	Beëindiging (art. X.16 en X.17 WER)	95
2.2.4	Het concurrentiebeding (art. X.22 WER)	97
3	De commissieovereenkomst	97
3.1	Definitie	97
3.2	Toepasselijke bepalingen	98
3.2.1	Kenmerken	98
3.2.1.1	In eigen naam	98
3.2.1.2	Voor rekening van	98
3.2.1.3	Commercieel karakter	98
3.2.1.4	Tegen vergoeding	98
3.2.2	Verplichtingen van de commissionair	98
3.2.2.1	Uitvoeren van een opdracht	98
3.2.2.2	Geheimhoudingsplicht	98
3.2.2.3	Verantwoordingsplicht	98
3.2.2.4	Informatieplicht	98

3.2.3	Verplichtingen van de committent	99
3.2.3.1	Voor zijn rekening nemen	99
3.2.3.2	Commissieloon betalen	99
3.2.3.3	Terugbetalen van kosten	99
4	De concessieovereenkomst	99
4.1	Definitie en situering	99
4.2	Toepasselijke bepalingen	99
4.2.1	Definitie en kenmerken	100
4.2.1.1	In eigen naam	100
4.2.1.2	Voor eigen rekening	100
4.2.2	Duur en beëindiging van de overeenkomst	100
4.2.2.1	Bepaalde duur/onbepaalde duur	100
4.2.2.2	Bepaalde duur	100
4.2.2.3	Onbepaalde duur	101
4.2.3	Overige toepasselijke bepalingen	102
5	De franchiseovereenkomst	102
5.1	Definitie en situering	102
5.2	Toepasselijke bepalingen	103
5.2.1	Gemeen recht	103
5.2.2	Typeclausules	103
5.2.3	Duur en beëindiging	104
5.2.4	Vergoedingen	104
6	De makelaarsovereenkomst	104
6.1	Definitie	104
6.2	Toepasselijke bepalingen	105
6.2.1	Verplichtingen van de makelaar	105
6.2.1.1	Tegenpartij zoeken	105
6.2.1.2	Informatieplicht	105
6.2.2	Verplichtingen van de opdrachtgever	105
6.2.2.1	Makelaarsloon betalen	105
6.2.2.2	Terugbetalen van de kosten	105
7	Precontractuele informatieverplichting bij commerciële samenwerkingsovereenkomsten	105
8	Schematisch overzicht overeenkomst met handelstussenpersonen	107
9	Overeenkomsten met handelstussenpersonen: casussen	108

Hoofdstuk 5 Waardepapieren, betalingstechnieken en betalingsdiensten	109
1 Inleiding	109
2 De wisselbrief (art. VII.216/2-216/76 WER)	109
2.1 Definitie en kenmerken	109
2.1.1 Waardepapier	110
2.1.2 Trekker	110
2.1.3 De betrokkene	110
2.1.4 De begunstigde	110
2.1.5 De houder/nemer	111
2.1.6 De endossant en de geëndosseerde	111
2.1.7 Formeel karakter	111
2.2 Functies van de wisselbrief	111
2.2.1 De kredietfunctie	111
2.2.2 De wisselbrief als drukingsmiddel	113
2.3 Toepasselijke bepalingen	113
2.3.1 Vorm en vermeldingen	113
2.3.1.1 De wisselclausule	113
2.3.1.2 De onvoorwaardelijke aanwijzing tot betaling van een bepaalde geldsom	113
2.3.1.3 De naam van diegene die moet betalen	114
2.3.1.4 De aanduiding van de nemer	114
2.3.1.5 De dagtekening	114
2.3.1.6 Handtekening van de trekker	114
2.3.1.7 De plaats van betaling	114
2.3.1.8 De vervaldag	115
2.3.2 Soorten wissels	115
2.3.2.1 De zichtwissel: de wisselbrief die betaalbaar is bij aanbieding	115
2.3.2.2 De nazichtwissel	115
2.3.2.3 De datowissel	115
2.3.2.4 De dagwissel	115
2.3.3 Acceptatie van de wissel	115
2.3.4 Betaling van de wisselbrief	115
2.3.5 Aval van de wisselbrief	116
2.3.6 Endossement van de wissel	116
2.3.7 Hoofdelijke aansprakelijkheid	116
3 De cheque (art. VII.216/101-216/169 WER)	117
3.1 Definitie en situering	117
3.2 Toepasselijke bepalingen	117
3.2.1 Vormvoorwaarden – Vermeldingen op de cheque	117

3.2.1.1	De benaming 'cheque'	117
3.2.1.2	De onvoorwaardelijke opdracht tot betaling	117
3.2.1.3	De naam van diegene die moet betalen	118
3.2.1.4	De plaats van de betaling	118
3.2.1.5	Dagtekening en vermelding van de plaats waar de cheque is getrokken	118
3.2.1.6	De handtekening van de trekker van de cheque	118
3.2.2	Aard van het document	118
3.3	Betaling	118
3.3.1	Termijn	119
3.3.2	Herroeping	119
3.3.3	Geen acceptatie	119
3.3.4	Certificeren	119
3.3.5	Aan toonder/aan order	119
3.3.6	Kruisen	119
3.3.7	In rekening brengen van een cheque	120
3.4	Overdracht van de cheque	120
3.5	Strafbepalingen	120
4	De overschrijving	120
4.1	Definitie	120
4.2	Vorm	121
4.2.1	Overschrijvingsformulier	121
4.2.2	Elektronische behandeling van een overschrijving, meer bepaald door telebankieren (Phone Banking), overschrijving via computer (Isabel, home banking ...)	122
4.3	Juridische kwalificatie	123
5	Betaalkaarten	124
5.1	Betaal- of debetkaarten	124
5.2	Kredietkaarten	125
5.2.1	Bepaling	125
5.2.2	Toepassingsgevallen	125
5.3	Verlies of diefstal van de debet- of kredietkaart	125
5.4	Mobiele betaalmiddelen	125
5.4.1	Een sector in beweging	125
5.4.2	De betaal-apps	126
5.4.3	Sms- of belkrediet	126
5.4.4	PingPing	127
6	Betalingsdiensten	127
6.1	Transparantie	127
6.2	Rechten en plichten	128
6.3	Betaalrekeningen en basisbankdienst	129
6.3.1	Vergelijkbaarheid van de vergoedingen voor betaalrekeningen (boek VII, titel 3, hoofdstuk 1/1)	129

6.3.2	De overstap naar een andere betaalrekening (bankrekening) (art. VII.62/2 WER)	130
6.3.3	De toegang tot betaalrekeningen met basisfuncties (boek VII, titel 3, hoofdstuk 8)	131
7	Waardepapieren, betalingstechnieken, en betalingsdiensten: casussen	132
	Hoofdstuk 6 Betalingsachterstand bij handelstransacties	135
1	Toepassingsgebied	135
2	Betalingstermijn	136
2.1	Betalingstermijn afgesproken of niet	136
2.2	Laattijdige betaling	137
3	Rechtsplegingsvergoeding	137
4	Invordering onbetwiste commerciële schuldvorderingen tussen ondernemingen	138
	Hoofdstuk 7 Vennootschapsrecht	139
1	Inleiding	139
1.1	Krachtlijnen van het WWV	139
1.2	Overgangsmaatregelen voor de inwerkingtreding van het WWV	139
2	Definitie en soorten – uiteindelijke begunstigde	140
2.1	Het begrip vennootschap	141
2.2	Soorten vennootschappen	142
2.3	Uiteindelijke begunstigde	144
3	Het vermogen van de vennootschap – techniek van de rechtspersoonlijkheid	144
3.1	Het vermogen van de vennootschap	144
3.2	Rechtspersoonlijkheid	145
4	Algemene regels die gelden voor alle vennootschappen	147
4.1	Naam en zetel van de vennootschap	147
4.2	Oprichting – openbaarmakingsvereisten – website	148
4.3	Nietigheid	149
4.4	Algemene regels inzake bestuur	149
4.5	Uitsluiting – uittreding van een vennoot	151
4.6	Ontbinding en vereffening	152
4.6.1	Ontbinding	152
4.6.2	De vereffening	153
4.6.2.1	Vereffening – ‘eendagsvereffening’	153
4.6.2.2	Wie wordt vereffenaar?	154
4.6.2.3	Bevoegdheden	154
4.6.2.4	Verrichtingen van de vereffening	155
4.6.2.5	De sluiting van de vereffening	156
4.6.2.6	Aansprakelijkheid van de vereffenaars – strafsancities	157

4.7	Rechtsvorderingen – verjaring	157
4.8	Op welke vennootschappen is het Belgisch recht van toepassing?	158
5	Jaarrekening – controle – inzagerecht vennoten	158
5.1	Jaarrekening	158
5.2	Commissariaat	158
5.2.1	Beginselen	158
5.2.2	Benoeming – duur van het mandaat	159
5.2.3	Onafhankelijkheid en bezoldiging	159
5.2.4	Bevoegdheden	160
5.2.5	Aansprakelijkheid	160
5.3	Individuele onderzoeks- en controlebevoegdheden van vennoten en aandeelhouders	160
6	De maatschap – de vennootschap onder firma – de commanditaire vennootschap	161
6.1	Inleiding	161
6.2	Definitie – kenmerken	161
6.3	Het aandeel van de vennoten	162
6.4	Bestuur van de vennootschap – vergadering van vennoten	163
6.5	Het vennootschapsvermogen en de rechten van de schuldeisers	163
6.6	Ontbinding van de vennootschap, terugtrekking en uitsluiting van een vennoot	163
6.7	Bepalingen die bijkomend specifiek gelden voor de vennootschap onder firma en de commanditaire vennootschap	164
7	De besloten vennootschap (bv)	165
7.1	Algemeen	165
7.2	Oprichting	166
7.2.1	Aanvangsvermogen	166
7.2.2	Plaatsing van de aandelen	167
7.2.3	Storting van de inbrengen	167
7.2.4	Oprichtingsformaliteiten	168
7.2.5	Nietigheid	168
7.3	Effecten en hun overdracht	169
7.3.1	Algemeen	169
7.3.2	De verschillende soorten effecten	169
7.3.2.1	Aandelen	169
7.3.2.2	Obligaties	170
7.3.2.3	Inschrijvingsrechten	170
7.3.3	Overdracht en overgang van effecten	171
7.4	Vennootschapsorganen en algemene vergadering van aandeelhouders en obligatiehouders	173
7.4.1	Het bestuur	173
7.4.1.1	Samenstelling	173
7.4.1.2	Bezoldiging	174
7.4.1.3	Bevoegdheid en werkwijze	174
7.4.1.4	Dagelijks bestuur	176

7.4.2	Algemene vergadering van aandeelhouders	176
7.4.2.1	Bepalingen die gelden voor alle algemene vergaderingen van aandeelhouders	176
7.4.2.2	Gelijke behandeling	176
7.4.2.3	Bevoegdheden	176
7.4.2.4	Bijeenroeping van de algemene vergadering	176
7.4.2.5	Schriftelijke algemene vergadering	177
7.4.2.6	Deelneming aan de algemene vergadering	177
7.4.2.7	Verloop van de algemene vergadering – uitoefening van het stemrecht	177
7.4.2.8	Gewone algemene vergadering	178
7.4.2.9	Buitengewone algemene vergadering	179
7.4.3	Vennootschapsvordering en minderheidsvordering	179
7.4.4	Algemene vergadering van obligatiehouders	180
7.5	Het vermogen van de besloten vennootschap	180
7.5.1	Bijkomende inbrengen – uitgifte van nieuwe aandelen, van converteerbare obligaties en van inschrijvingsrechten	181
7.5.1.1	Algemene regels	181
7.5.1.2	Inbreng in geld	181
7.5.1.3	Inbreng in natura	181
7.5.1.4	Bevoegdheidsdelegatie aan het bestuursorgaan	182
7.5.2	De instandhouding van het vermogen van de vennootschap	182
7.5.2.1	Uitkeringen aan aandeelhouders – tantièmes	182
7.5.2.2	Verkrijging van eigen aandelen of certificaten	183
7.6	Uittreding en uitsluiting lastens het vennootschapsvermogen	185
7.7	Duur en ontbinding	186
8	Coöperatieve vennootschap (cv)	186
8.1	Algemeen	186
8.2	Oprichting	187
8.3	Effecten en hun overdracht en overgang	187
8.4	Vennootschapsorganen en algemene vergadering van obligatiehouders	187
8.5	Het vermogen van de vennootschap	188
9	Naamloze vennootschap (nv)	189
9.1	Algemeen	189
9.2	Oprichting	189
9.2.1	Bedrag van het kapitaal	189
9.2.2	Plaatsing van het kapitaal	190
9.2.3	Storting van het kapitaal	190
9.2.4	Oprichtingsformaliteiten	190
9.2.5	Nietigheid	191
9.3	Effecten en hun overdracht en overgang	191
9.3.1	Algemeen	191
9.3.2	De verschillende soorten effecten	191

9.3.2.1	Aandelen	191
9.3.2.2	Winstbewijzen	192
9.3.2.3	Obligaties	193
9.3.2.4	Inschrijvingsrechten	193
9.3.3	Overdracht en overgang van effecten	193
9.4	Vennootschapsorganen en algemene vergadering van obligatiehouders	195
9.4.1	Het bestuur	195
9.4.1.1	Het monistisch bestuur	195
9.4.1.2	De enige bestuurder	197
9.4.1.3	Duaal bestuur	197
9.4.1.4	Dagelijks bestuur	199
9.4.2	Algemene vergadering van aandeelhouders	200
9.4.2.1	Gemeenschappelijke bepalingen	200
9.4.2.2	Bevoegdheden	200
9.4.2.3	Bijeenroeping	200
9.4.2.4	Schriftelijke algemene vergadering	201
9.4.2.5	Deelneming aan de algemene vergadering	201
9.4.2.6	Verloop van de algemene vergadering – uitoefening van het stemrecht	201
9.4.2.7	Gewone algemene vergadering	202
9.4.2.8	Buitengewone algemene vergadering	202
9.4.3	Vennootschapsvordering – minderheidsvordering – deskundige	203
9.4.4	Algemene vergadering van obligatiehouders	204
9.4.4.1	Bevoegdheid	204
9.4.4.2	Bijeenroeping van de algemene vergadering van obligatiehouders	204
9.4.4.3	Deelneming aan de algemene vergadering van obligatiehouders	205
9.4.4.4	Verloop van de algemene vergadering van obligatiehouders	205
9.4.4.5	Wijze van uitoefening van het stemrecht	205
9.5	Kapitaal	206
9.5.1	Kapitaalsverhoging	206
9.5.1.1	Algemeen	206
9.5.1.2	Kapitaalverhoging bij wijze van inbreng in geld	207
9.5.1.3	Kapitaalverhoging bij wijze van inbreng in natura	208
9.5.1.4	Het toegestane kapitaal	208
9.5.1.5	Kapitaalverhoging ten gunste van het personeel	208
9.5.1.6	Garantie en aansprakelijkheid	209
9.5.2	Kapitaalvermindering	209
9.5.3	Instandhouding van het kapitaal	210
9.5.3.1	Winstverdeling	210
9.5.3.2	Verkrijging van eigen aandelen, winstbewijzen of certificaten.	210
9.5.3.3	Alarmbelprocedure	211
9.6	Duur en ontbinding	211

9.7	Strafbepalingen	211
10	Vereniging zonder winstoogmerk (vzw)	212
11	Verdere bepalingen	213
12	Vennootschapsrecht: casussen	216

Hoofdstuk 8 De onderneming in moeilijkheden: de insolventiewetgeving

1	Inleiding	219
2	Toepasselijke bepalingen	219
3	Toepassingsgebied boek XX WER	220
4	Insolventieregister	220
5	Opsporing van ondernemingen in moeilijkheden (art. XX.21 e.v. WER)	220
6	Voorlopige maatregelen	221
7	Ondernemingsbemiddelaar en minnelijk akkoord (art. XX.36 e.v. WER)	221
8	Gerechtelijke reorganisatie	222
8.1	Doelstellingen	222
8.2	Voorwaarden	222
8.3	Hoe aanvragen?	222
8.4	Gevolgen	223
8.5	Periode van opschorting	224
8.6	Minnelijk akkoord	224
8.7	Reorganisatieplan	224
8.8	Overdracht onder gerechtelijk gezag	225
8.9	Versoepelingen aan de gerechtelijke reorganisatie (wet 21 maart 2021, BS 26 maart 2021)	225
8.9.1	Minder papierwerk	226
8.9.2	Vorbereidend akkoord	226
9	Het faillissement	226
9.1	Inleiding	226
9.2	Voorwaarden voor faillietverklaring	226
9.3	Inleiding van de procedure – faillietverklaring	227
9.3.1	Inleiding	227
9.3.1.1	De schuldenaar die heeft opgehouden te betalen	227
9.3.1.2	Eén of meer schuldeisers	227
9.3.1.3	De Procureur des Konings	228
9.3.1.4	De voorlopige bewindvoerder	228

9.3.2	Vonnis van faillietverklaring	228
9.3.2.1	Beoordeling van de faillissementsvoorwaarden	228
9.3.2.2	Aanduiding van het personeel van het faillissement	228
9.3.2.3	Vaststelling van de datum van het ophouden van betalen (art. XX.105 WER)	228
9.3.2.4	Bij voorraad uitvoerbaarheid van het vonnis (art. XX.108 WER)	229
9.4	Gevolgen van het faillissement	229
9.4.1	Buitenbezitstelling en niet-tegenstelbaarheid van bepaalde handelingen	229
9.4.1.1	Verlies van het beheer (art. XX.110 WER)	229
9.4.1.2	Beschikkingsonbevoegdheid (art. XX.111 WER)	229
9.4.1.3	Verdachte periode	230
9.4.1.4	Niet-tegenwerpelijke handelingen tijdens de verdachte periode (art. XX.111 WER)	230
9.4.2	Opschorting van de tenuitvoerlegging (art. XX.118 WER)	231
9.4.3	Opeisbaarheid van de schulden (art. XX.116 WER)	231
9.4.4	Stuiting van de interesten (art. XX.117 WER)	231
9.5	Beheer en vereffening van het faillissement	231
9.5.1	Rol van de curator	231
9.5.2	Lopende contracten (art. XX.139 WER)	232
9.5.3	Aangifte en verificatie van de schuldvorderingen (art. XX.155 e.v. WER)	233
9.5.4	Eigendomsvoorbehoud en terugvordering	234
9.5.4.1	Begripsbepaling	234
9.5.4.2	Tegenstelbaarheid	234
9.5.4.3	Terugvordering	234
9.5.5	Vereffening van het faillissement	235
9.5.5.1	Vooraf: summier rechtspleging tot sluiting van het faillissement (art. XX.135 WER)	235
9.5.5.2	Vereffening van het faillissement	235
9.6	Verdeling en sluiting	235
9.6.1	Verdeling	235
9.6.2	Sluiting	235
9.7	Kwijtschelding	236
9.8	Aansprakelijkheid van bestuurders	237
10	De onderneming in moeilijkheden: casussen	237
Deel III Marktrecht		239
Hoofdstuk 1 Mededinging en prijsreglementering		241
1	Inleiding	241
1.1	De juridische basis voor het Europees mededingingsrecht	242
1.1.1	Het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie (VWEU)	242
1.1.2	Andere Europese juridische regelgeving	243
1.2	Het Europees Netwerk voor Mededinging	244

2	Bescherming van de mededinging in België (boek IV WER)	244
2.1	Mededingingsregels	244
2.1.1	Inbreuken op het mededingingsrecht (art. IV.1-IV.2, IV.2/1, IV.3-IV.5 WER)	245
2.1.1.1	Kartels en afspraken (art. I. 6. 18°, 19° WER en art. IV.1 WER)	245
2.1.1.2	Misbruik van machtspositie (art. I. 6. 16° WER en art. IV.2 WER en art. 102 VWEU)	246
2.1.1.3	Misbruik van economische afhankelijkheid (art. I. 6. 17° WER en art. IV.2/1 WER)	247
2.1.2	Concentraties (art. IV.6-11 WER)	248
2.2	Handhaving van het mededingingsrecht – bevoegde instellingen (art. IV.16-95 WER)	249
2.2.1	De Belgische Mededingingsautoriteit	249
2.2.1.1	Procedures en sancties	250
3	De mededinging en de prijsevoluties Boek V WER	253
3.1	Algemene bepalingen en bevoegde instellingen (art. V. 1 – 8 WER)	253
3.2	Prijsvaststelling van geneesmiddelen en gelijkgestelden (art. V. 9-14 WER)	255
3.2.1	Toepassingsgebied	255
3.2.2	Beslissingen tot prijsvaststelling	256
3.3	Prijscontrole door de regionale overheden	256
4	Casussen	256

Hoofdstuk 2 Boek VI WER ‘Marktpraktijken en Consumentenbescherming’ 259

1	Inleiding	259
2	Toepassingsgebied	262
2.1	Definities (boek I WER)	262
2.1.1	Onderneming	262
2.1.2	Consument	263
2.1.3	Producten, goederen en diensten	263
2.1.4	Onlinemarktplaats	264
3	Informatie van de markt	264
3.1	Prijsaanduiding	266
3.1.1	Goederen (art. VI.3, § 1 WER)	266
3.1.2	Diensten (art. VI.3, § 2 WER)	267
3.1.2.1	Homogene diensten	267
3.1.2.2	Niet-homogene diensten	268
3.1.3	Aanduiding prijs per meeteenheid	268
3.1.4	Afronding van het totaalbedrag (art. VI.7/1)	269
3.2	Benaming, samenstelling en etikettering van producten (art. VI.8-10 WER)	270
3.3	Aanduiding van de hoeveelheid (art. VI.11-16 WER)	271
3.4	Geregistreerde benamingen (art. I.8, 4° WER en art. VI.124-127 WER)	271
3.5	Vergelijkende reclame (art. VI.17 WER)	272

3.6	Promoties inzake prijzen	273
3.6.1	Uitverkopen (art. VI.22-24 WER)	275
3.6.2	Opruiming of solden (art. VI.25-30 WER)	276
3.6.3	Titels die recht geven op terugbetaling of prijsvermindering (art. VI.31-33 WER)	277
3.7	Uitgeputte voorraad (art. VI.34 WER)	277
4	Overeenkomsten met consumenten	278
4.1	Algemene bepalingen	279
4.2	Overeenkomsten op afstand	280
4.2.1	Inleiding	280
4.2.2	Overeenkomsten op afstand met betrekking tot niet-financiële diensten (art. VI.45-53 WER)	281
4.2.2.1	Precontractuele informatie	282
4.2.2.2	Contractuele informatie	289
4.2.2.3	Het herroepingsrecht	289
4.2.3	Overeenkomsten op afstand met betrekking tot financiële diensten (art. VI.54-63 WER)	294
4.3	Buiten verkoopruimten gesloten overeenkomsten (art. VI.64-74 WER)	295
4.3.1	Uitzonderingen	296
4.3.2	Precontractuele informatie	296
4.3.3	Herroepingsrecht	298
4.3.3.1	Uitvoering van het herroepingsrecht	299
4.3.3.2	Uitzonderingen op het herroepingsrecht (art. VI. 73 WER)	299
4.4	Openbare verkoop (art. VI.75-79 WER)	300
4.5	Gezamenlijk aanbod (art. VI.80-81 WER)	300
4.6	Onrechtmatige bedingen	301
4.6.1	Onrechtmatige bedingen tussen ondernemingen en consumenten (art. VI.82-87 WER)	301
4.6.2	Onrechtmatige bedingen tussen ondernemingen (art. VI.91/2-91/6 WER)	302
4.7	Bestelbon (art. VI.88 WER)	304
4.8	Bewijsstukken (art. VI.89-90 WER)	304
4.9	Verlenging van dienstenovereenkomsten (art. VI.91 WER)	304
5	Verboden praktijken	305
5.1	Inleiding	305
5.2	Oneerlijke handelspraktijken t.a.v. consumenten (art. VI.92-103 WER)	306
5.2.1	Oneerlijke handelspraktijken	306
5.2.2	Misleidende handelspraktijken	307
5.2.2.1	Misleidende handelingen	307
5.2.2.2	Misleidende omissie	309
5.2.2.3	Zwarte lijst van misleidende handelspraktijken	311
5.2.3	Agressieve handelspraktijken	313
5.3	Oneerlijke marktpraktijken tussen ondernemingen (art. VI.103/1-109/3 WER)	315
5.3.1	Oneerlijke marktpraktijken (art. VI.104-104/1 WER)	315
5.3.2	Misleidende marktpraktijken (art. VI.105-109 WER)	316
5.3.3	Agressieve marktpraktijken (art. VI.109/1-109/3 WER)	318

5.4	Ongewenste communicaties (art. VI.1 10-1 15 WER)	319
5.5	Verkoop met verlies (art. VI.1 16-1 17 WER)	320
6	Vordering tot staking	320
7	Handhaving (art. boek XV WER)	321
8	Marktpraktijken en consumentenbescherming: casussen	322

Hoofdstuk 3 Bescherming van de consumenten bij de verkoop van consumptiegoederen 325

1	Inleiding	325
2	De algmene regeling voor de wettelijke garantie	325
2.1	Toepassingsgebied en definities	325
2.1.1	Algemene definities	325
2.1.1.1	Consument (art. 1649bis, §1, 1° Oud BW)	325
2.1.1.2	Verkoper (art. 1649bis, §1, 2° Oud BW)	326
2.1.1.3	Producent (art. 1649bis, §1, 3° Oud BW)	326
2.1.1.4	Consumptiegoederen (art. 1649bis, §1, 4° Oud BW)	326
2.1.1.5	Commerciële garantie (art. 1649bis, §1, 11° Oud BW)	326
2.1.1.6	Functionaliteit (art. 1649bis, §1, 8° Oud BW)	327
2.1.2	Definities specifiek "digitaal"	327
2.1.2.1	Digitale inhoud (art. 1649bis, §1, 5° Oud BW)	327
2.1.2.2	Digitale diensten (art. 1649bis, §1, 6° Oud BW)	327
2.1.2.3	Compatibiliteit (art. 1649bis, §1, 7° Oud BW)	327
2.1.2.4	Interoperabiliteit (art. 1649bis, §1, 9° Oud BW)	327
2.1.2.5	Duurzame gegevensdrager (art. 1649bis, §1, 10° Oud BW)	328
2.2	Conformiteit van consumptiegoederen (art. 1649 ter Oud BW)	328
2.2.1	Subjectieve vereisten (art. 1649 §2 Oud BW)	328
2.2.2	Objectieve vereisten (art. 1649 §3 Oud BW)	328
2.2.3	Bijzondere gevallen	329
2.3	Digitale producten en elementen	330
2.4	Termijnen van de wettelijke garantie (art. 1649 quarter Oud BW)	330
2.4.1	Termijn van de wettelijke garantie	330
2.4.2	Meldingstermijn van conformiteitsgebrek	330
2.4.3	Verstrijking van de termijn en bewijslast	330
2.5	Rechten van de consument (art. 1649 quinquies Oud BW)	331
2.6	De commerciële garantie (art. 1649septies Oud BW)	331
3	De handhaving en sancties	331
4	Bescherming van de consument bij verkoop van consumptiegoederen: casussen	332

Hoofdstuk 4 Consumentenkrediet	333
1 Algemeen	333
2 Definities en toepassingsgebied	333
2.1 Definities (art. I.9 WER)	333
2.2 Toepassingsgebied (art. VII.2 WER)	337
3 De regels inzake kredietpromotie	338
3.1 De reglementering inzake reclame (art. VII.64 WER)	338
3.2 De regelgeving omtrent leuren, mailings en promotieaanbiedingen (art. VII.67 en VII.68 WER)	340
4 De kredietovereenkomst	341
4.1 Verplichting tot informatie en raadgevingsplicht (art. VII.69-75 WER)	341
4.2 De onderzoeksverplichtingen (art. VII.76 en VII.77 WER)	342
4.3 De kredietovereenkomst (art. VII.78 WER)	342
4.4 De mogelijkheid van de consument om af te zien van de overeenkomst (art. VII.83 WER)	344
4.5 Uitvoering van de kredietovereenkomst	344
4.5.1 Terbeschikkingstelling van het kredietbedrag (art. VII.90 WER)	344
4.5.2 Financiering van goederen en diensten (art. VII.91-93 WER)	344
4.5.3 Max jaarlijks kostenpercentage (art. VII.94 WER)	345
4.5.4 Terugbetalingstermijn en vervroegde terugbetaling (art. VII.95 WER)	345
4.5.5 Overdracht van de overeenkomst en van de vorderingen uit de kredietovereenkomst (art. VII.102-104 WER)	346
4.5.6 Gevolgen van de niet-uitvoering van de kredietovereenkomst door de consument (art. VII.105-108 WER)	346
5 Onrechtmatige bedingen (art. VII.84-86 WER)	348
6 Zekerheden (art. VII.109-111 WER)	348
7 Bijzondere regels voor bepaalde kredietovereenkomsten	348
8 Kredietbemiddelaars (art. VII.112-114)	349
9 Verwerking van persoonsgegevens betreffende het consumentenkrediet (art. VI.116-119 WER)	350
10 Controle en toezicht	350
11 Sancties	350
12 Consumentenkrediet: casussen	351
BIJLAGEN	353